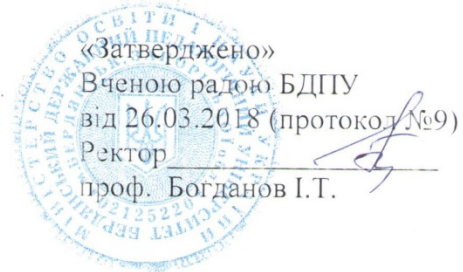

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПСИХОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 Психологія

Ввести в дію з 01.09.2018

Навчальний відділ

Начальник НВ Шубіна О.В.

Бердянськ, 2018

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма здобуття першого рівня вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 053 Психологія.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р. №9

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказом ректора БДПУ від 02.06.2018 № 65

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. Горецька Олена Віталіївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету – керівник проектної групи

2. Малихіна Тетяна Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету

3. Черезова Ірина Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету

II. Загальна характеристика програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь, що присвоюється	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр з психології.
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: Психологія Освітня програма: Психологія Професійна кваліфікація: Психолог. Практичний психолог
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах. Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження

	психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань. Методи, методики та технології: володіти методами теоретичного та емпіричного дослідження, валідними, стандартизованими психодіагностичними методиками, методами аналізу даних, технологіями психологічної допомоги. Інструменти та обладнання: здатність використовувати різноманітні психологічні прилади, комп'ютерну техніку, сучасні інформаційні та комунікаційні технології, що дозволяють досягати цілей навчання та професійного розвитку.
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмою другого рівня вищої освіти за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжною.
Працевлаштування випускників	Посади (за наявності диплому бакалавра) в системі освіти, медицини, соціальної допомоги населенню, соціальній службі для сім'ї, дітей та молоді, у Збройних силах, СБУ, МВС, адміністративних, політичних та приватних структурах у відповідних системах галузевих служб (служби наукової організації праці, ергономічна, психологічна, профорієнтації та профконсультування, розстановки та підготовки кадрів, профвідбору і профнавчання), лабораторіях, кабінетах та центрах на виробництві, в учбових та виховних закладах, центрах з працевлаштування населення, а також у сфері підвищення ефективності праці і управління.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової 240 кредитів ЄКТС з нормативним терміном навчання (денна, заочна форма) **три роки десять місяців**

IV. Перелік компетентностей випускника

	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Розуміння інформації, її кількісний та якісний аналіз, здійснення узагальнення та інтерпретації, критичне оцінювання й висновки. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. Використання теоретичних знань для формування практичних навичок та умінь з метою надання кваліфікованої психологічної допомоги особистості. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога. Знання фактів, розуміння закономірностей та механізмів виникнення, розвитку й прояву психічних явищ та феноменів у контексті вирішення професійних завдань. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність до аналізу та об'єктивної оцінки власних якостей та вчинків; критичність і самокритичність. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати самостійно, приймати обґрунтовані рішення, обирати оптимальні професійні дії та елементи самоорганізації для розв'язання завдань професійної діяльності. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань. Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. Здатність до налагодження конструктивних професійних зв'язків з колегами, громадськістю, засобами масової інформації для розв'язання професійних завдань; здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань. Здатність до використання принципів, норм етики, правил культури поведінки, правової культури у стосунках з людьми на основі загальнолюдських, національних та громадянських цінностей, норм суспільної моралі. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Емпатійно взаємодіяти, вступати в комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові особливості.
Спеціальні (фахові,	Знання категоріально-понятійного апарату психології. Знання про етапи розвитку та становлення

предметні) компетентності	психології як науки; про психічні явища, їх виникнення, розвиток та прояви; основні поняття, категорії психологічної науки; закономірності психічного розвитку; особливості вікового розвитку; виникнення, формування та прояви порушень психічного розвитку; механізми міжособистісної взаємодії в різних соціальних групах та спільнотах. Вміння самостійно проводити наукові дослідження. Здатність до самостійного визначення наукового апарату; планування організації та проведення наукового дослідження; аналізу та систематизації одержаних результатів; їх опрацювання із застосуванням методів математичної статистики; формулювання аргументованих висновків та рекомендацій. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. Здатність здійснювати просвітницько-профілактичну роботу з підвищення психологічної культури населення; попереджувати відхилення у психічному розвитку та поведінці особистості в цілому та на запит; надавати консультативно-методичну допомогу клієнтам та органам державного управління на замовлення. Уміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу особам, які потребують психокорекційного втручання з метою вирішення їх психологічних проблем; перебувають у кризовій ситуації з метою їх адаптації до нових умов життєдіяльності. Сприяння оптимальному психічному розвитку особистості. - Здатність проводити психологічне обстеження та моніторинг змісту й умов індивідуального розвитку клієнта та визначати причини, що його ускладнюють. - Здатність своєчасно попереджати відхилення у психофізичному (психічному) розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках; запобігати конфліктним ситуаціям; формувати орієнтацію на здоровий спосіб життя, захист власного психічного здоров'я та психічного здоров'я оточуючих. - Здатність здійснювати психолого-педагогічні заходи з метою усунення відхилень у психічному розвитку і поведінці особистості; сприяти подоланню різних форм девіантної поведінки; формувати соціально корисні життєві перспективи, мотивацію до самовиховання й саморозвитку. Здатність до ефективного міжособистісного

спілкування у процесі професійної діяльності. Організація ефективного міжособистісного спілкування як уміння вислуховувати, сприймати та розуміти інформацію; здійснювати зворотній зв'язок із співрозмовниками; користуватися навичками невербальної та невербальної комунікації; спостерігати та оцінювати співрозмовників і себе у процесі спілкування.

Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики. Знання та дотримання принципів Етичного кодексу психолога (відповідальності, компетентності, конфіденційності, захисту інтересів клієнта тощо), норм психологічної етики.

Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, рефлексії результатів професійної діяльності. На основі рефлексії власних професійних навичок та умінь самостійно ставити цілі, підбирати шляхи та засоби самовдосконалення та підвищення рівня професіоналізму.

Уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності. Обізнаність в реаліях сьогодення; використання сучасних досягнень психологічної науки для розв'язання конкретних поточних проблем клієнтів.

Здатність оцінювати і підтримувати психологічно безпечне середовище. Дослідження психологічного клімату колективів; визначення тенденцій розвитку міжгрупових відносин; створення оптимальних умов для ефективної адаптації суб'єктів діяльності та їх позитивного ставлення до соціального оточення і самих себе.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

	Програмні результати навчання
	- Продемонструвати розуміння наукової інформації та уміння здійснювати її попередній аналіз, синтез, узагальнення, інтерпретацію та оцінювання.- Продемонструвати уміння надавати кваліфіковану психологічну допомогу клієнтам на основі засвоєних теоретичних знань та сформованих практичних навичок і умінь.- Продемонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку й функціонування психічних явищ і феноменів у контексті вирішення професійних завдань.- Продемонструвати уміння здійснювати пошук інформації з різних

джерел для вирішення професійних завдань за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

– Продемонструвати вміння аналізувати власні якості й поведінку та об'єктивно їх оцінювати на основі критичності та самокритичності.

– Продемонструвати вміння пропонувати та аргументувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем та приймати обґрунтовані рішення щодо їх розв'язання у процесі професійної діяльності.

– Продемонструвати вміння, гнучко, креативно, нестандартно мислити, продукувати нові ідеї та підходи до розв'язання професійних завдань.

– Продемонструвати вміння встановлювати та підтримувати конструктивні професійні зв'язки з колегами, громадськістю, засобами масової інформації; навички продуктивної командної роботи у процесі вирішення професійних завдань.

– Продемонструвати дотримання принципів моралі, етичних норм, правил культури поведінки у стосунках з людьми на основі загальнолюдських, національних та громадянських цінностей.

– Продемонструвати вміння взаємодіяти з особами, що мають культурні, гендерно-вікові особливості, з гетерогенними групами на засадах емпатії, толерантності й поваги.

– Продемонструвати розуміння основних понять, категорій, методів, етапів розвитку та становлення психологічної науки; фактів, механізмів та закономірностей психічних явищ, особливостей психічного розвитку особистості та його можливих порушень протягом онтогенезу; особливостей міжособистісної взаємодії у соціальних групах та спільнотах.

– Продемонструвати розуміння соціально-психологічних проблем та вміння правильно підбирати доцільні теоретичні й емпіричні методи планування та проведення психологічних досліджень; застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій; аналізувати, систематизувати та інтерпретувати одержані результати; формулювати висновки та рекомендації для вирішення психологічних проблем.

– Продемонструвати вміння застосовувати доцільні форми й методи просвітницької роботи для підвищення психологічної культури населення.

– Продемонструвати вміння попереджувати відхилення у психічному розвитку та поведінці особистості.

– Продемонструвати вміння надавати консультативно-методичну

допомогу клієнтам за запитом; здійснювати експертну діяльність на замовлення органів державного управління.

– Продемонструвати уміння розробляти та втілювати корекційно-розвивальні програми з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта.

– Продемонструвати уміння надавати психологічну допомогу особам, які перебувають у кризовій ситуації.

– Продемонструвати уміння здійснювати моніторинг індивідуального розвитку особистості клієнта та причин, що його ускладнюють.

– Продемонструвати уміння застосовувати засоби своєчасного попередження відхилень у психічному розвитку та поведінці особистості; запобігати та конструктивно вирішувати міжособистісні конфлікти; орієнтувати клієнтів на здоровий спосіб життя та збереження психічного здоров'я.

– Продемонструвати уміння застосовувати засоби своєчасного усунення відхилень у психічному розвитку та поведінці особистості; зміни девіантної поведінки на соціально прийнятну; мотивувати клієнта до самовиховання й саморозвитку.

– Продемонструвати застосування навичок та умінь побудови ефективного міжособистісного спілкування з клієнтами, колегами, громадськістю, засобами масової інформації, іншими суб'єктами міжособистісної взаємодії у процесі професійної діяльності на принципах гуманізму й довіри.

– Продемонструвати позитивне сприймання, розуміння та уміння інтерпретувати принципи Етичного кодексу психолога; усвідомлення меж своєї компетентності; дотримання норм професійної етики; повагу гідності клієнта, його захист від будь-яких форм фізичного або психологічного насильства.

– Продемонструвати навички професійної рефлексії, уміння самостійно формулювати цілі саморозвитку та підбирати шляхи й засоби професійного самовдосконалення.

– Продемонструвати уміння розв'язувати конкретні проблеми клієнтів, спираючись на сучасні досягнення психологічної науки та зважаючи на реалії сьогодення.

– Продемонструвати уміння виявляти стан психологічного клімату колективів; визначати тенденції розвитку міжгрупових відносин; застосовувати засоби для забезпечення соціально-психологічного благополуччя суб'єктів діяльності.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Психологія».
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	Комплексний іспит зі спеціальності «Психологія» передбачає дві форми роботи: виконання тестових завдань та вирішення завдань практичної спрямованості.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.